

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไอซีที (ICT : Information and Communication Technology) ได้มีการพัฒนาและนำมาประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวาง ทั้งด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การบริการสังคม สาธารณสุข สิ่งแวดล้อมและการศึกษา ซึ่งการนำ ICT มาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละด้านนั้น ได้มีการใช้ผ่านช่องทางการสื่อสารในระบบเครือข่าย เช่น สัญญาณระบบ Wi-Fi , 3G และอุปกรณ์ต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก คอมพิวเตอร์แท็บเล็ต (Tablet PC) อันจะทำให้ผู้ส่งสารสามารถส่งข้อมูลข่าวสารถึงผู้รับสารได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย จากความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารที่ทันสมัย ได้มีการประดิษฐ์คิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์แบบพกพาหรือคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก เปลี่ยนเป็นคอมพิวเตอร์พกพารูปแบบใหม่ได้แก่ Tablet ซึ่งเป็นที่นิยมใช้กันอย่างกว้างขวางทั่วโลก

นโยบายภาครัฐโดยเฉพาะด้านการจัดการศึกษาของรัฐบาลปัจจุบัน โดยเฉพาะนโยบายด้านการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ นั้น เป็นนโยบายที่มีความสำคัญยิ่ง โดยรัฐบาลได้กำหนดแนวนโยบายที่ชัดเจนเพื่อเร่งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้เป็นเครื่องมือยกระดับคุณภาพและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้มีระบบการเรียนรู้แบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติเป็นกลไกในการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ของการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีพ พัฒนาเครือข่ายและพัฒนาระบบ “ไซเบอร์โฮม (Cyber Home)” ที่สามารถส่งความรู้มายังผู้เรียน โดยระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ส่งเสริมให้นักเรียนทุกระดับชั้นใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการศึกษา (Tablet) ขยายระบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษาให้กว้างขวาง ปรับปรุงห้องเรียนเพื่อให้ได้มาตรฐานห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งเร่งดำเนินการให้กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาสามารถดำเนินการได้ ดังนั้นจะเห็นได้ชัดเจนว่าแนวนโยบายของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาเป็นปัจจัยและเป็นมิติสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาให้ก้าวสู่ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของสังคมโดยรวม และจะเป็นมิติ

ของการสร้างกระบวนการทัศน์เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของระบบการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญภายใต้การศึกษาในยุคปฏิรูปในทศวรรษที่สองในปัจจุบัน ในขณะเดียวกันกับแนวนโยบายของการจัดการศึกษาโดยภาครัฐที่กล่าวในเบื้องต้นนั้น “แท็บเล็ตเพื่อการศึกษา (Tablet for Education)” จึงกลายเป็นเครื่องมือด้านสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่สำคัญและมีอิทธิพลค่อนข้างมากต่อการปรับใช้ในการสร้างมิติแห่งการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการจัดการศึกษาไทยในปัจจุบันในยุคสังคมสารสนเทศและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ซึ่งแนวนโยบายของรัฐบาลมุ่งเน้นที่จะใช้สื่อคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้ตามศักยภาพและความพร้อมที่มีอยู่ โดยที่นโยบายของการปฏิบัติกับนักเรียนช่วงแรกตามโครงการ One Tablet PC Per Child จะมุ่งเน้นไปที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวนประมาณ 539,466 คนเป็นกลุ่มเป้าหมายนำร่องที่สำคัญของการนำสื่อคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตสู่การพัฒนาการเรียนรู้ในครั้งนี้ (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. 2554 : เว็ปไซต์)

จากนโยบายรัฐบาลที่กล่าวมาข้างต้นเห็นได้ว่าคอมพิวเตอร์แท็บเล็ต (Tablet) เป็นนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาใหม่ที่นำมาใช้ในการจัดการศึกษาสำหรับประเทศไทยซึ่งยังไม่แพร่หลาย การฝึกอบรมเป็นกระบวนการในการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดความรู้ เสริมสร้างทักษะและแลกเปลี่ยนเจตคติตามความมุ่งหวังที่กำหนดไว้ อันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งอาจเป็นการเรียนการสอนในชั้นเรียนหรือในสถานที่ทำงานก็ได้ (สมชาติ กิจรรงค์. 2537 : 10) และเป็นกระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อให้บุคคลได้เรียนรู้และมีความชำนาญ เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมุ่งให้คนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ และเพื่อแลกเปลี่ยนพฤติกรรมของคนไปในทางที่ต้องการ (เสนาะ ดิยาวี. 2543 : 95)

คอมพิวเตอร์แท็บเล็ต (Tablet) นับได้ว่าเป็นสื่อกระแสหลักที่กำลังมาแรงในสังคมยุคออนไลน์หรือสังคมสารสนเทศระบบเปิดในปัจจุบันเป็นสื่อที่ถูกนำมาใช้ประโยชน์ในทุกกลุ่มอาชีพรวมทั้งการศึกษาและการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับเนื่องมาจากสมรรถนะทางเทคโนโลยีที่สร้างความสะดวกและมีประสิทธิภาพสูงในการใช้งานจึงทำให้สื่อดังกล่าวมีบทบาทอย่างมากในปัจจุบัน

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงสนใจพัฒนาหลักสูตรอบรมการใช้คอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การสร้างสื่อวีดิทัศน์ด้วย iPad2 เพื่อให้ผู้รับการอบรมการใช้คอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ สามารถสร้างสรรค์สื่อเพื่อใช้เสริมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับผู้เรียน ให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรอบรมการใช้คอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ เรื่องการสร้างสื่อวีดิทัศน์ด้วย iPad2 ให้มีคุณภาพ
2. เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการอบรมด้วยหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมตามหลักสูตรการอบรมพัฒนาขึ้น

สมมติฐานการศึกษา

ผลการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการอบรมตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น มีคะแนนทดสอบหลังการอบรมสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ครูที่เข้ารับการอบรมหลักสูตรการพัฒนาหลักสูตรอบรมคอมพิวเตอร์แท็บเล็ต (Tablet) เพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การสร้างสื่อวีดิทัศน์ด้วย iPad2 สำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 60 คน

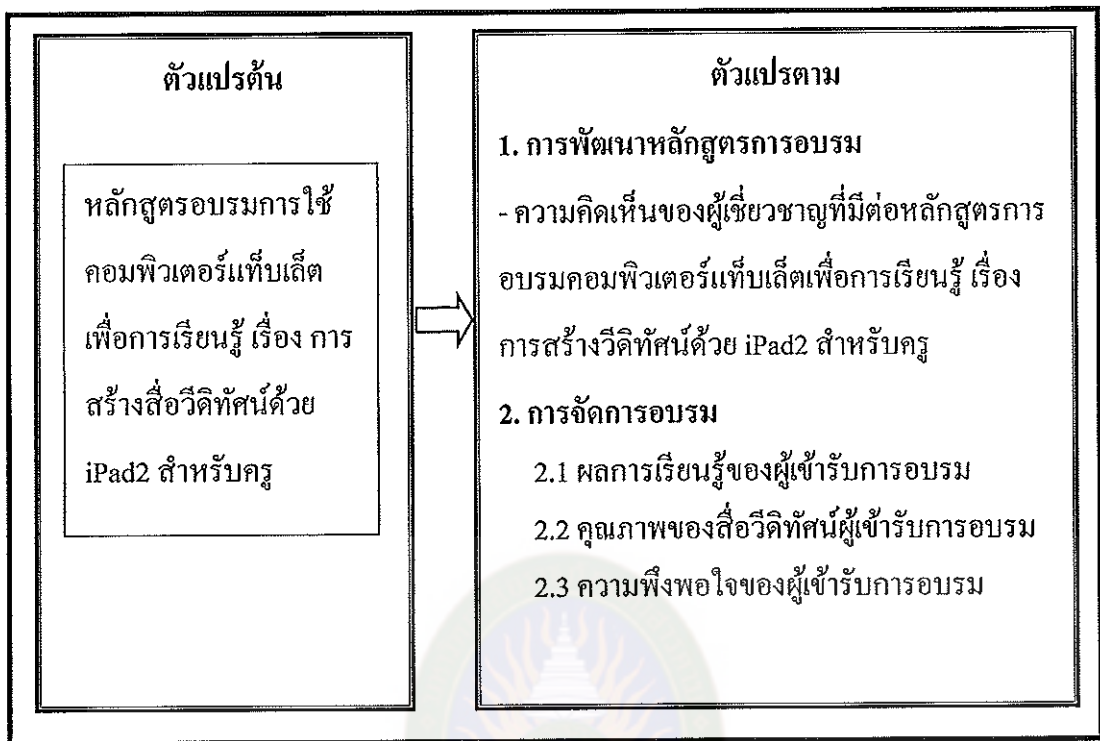
1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่เข้ารับการอบรมหลักสูตรการพัฒนาหลักสูตรอบรมคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การสร้างสื่อวีดิทัศน์ด้วย iPad2 สำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 คัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มครใจ จำนวน 30 คน

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ใช้ระยะเวลา ระหว่างเดือน มกราคม – มีนาคม 2556

3. กรอบแนวคิดในการศึกษา

กรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้อธิบาย โดยแสดงภาพความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นและตัวแปรตามที่จะศึกษาดังแสดงในแผนภาพที่ 1

การดำเนินการศึกษาดำเนินการตามขั้นตอนวิธีการเชิงระบบ ADDIE Model มี 5 ขั้นตอน

1. การวิเคราะห์ 2. การออกแบบ 3. การพัฒนา 4. การทดลองใช้ 5. การประเมินผล

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

จากแผนภาพที่ 1 ในการศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาดำเนินการตามขั้นตอนของวิธีการเชิงระบบ โดยใช้ ADDIE Model มี 5 ขั้นตอนคือการวิเคราะห์การออกแบบหน่วยการเรียนรู้การพัฒนาหลักสูตรการอบรมการทดลองใช้และการประเมินผลของหลักสูตรโดยผู้ศึกษาได้พัฒนารูปแบบการอบรมเป็นตัวแปรต้น และตัวแปรตามที่ศึกษาในขั้นตอนการพัฒนาการอบรมคือได้นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อหลักสูตรการอบรมการใช้คอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การสร้างสื่อวีดิทัศน์ด้วย iPad2 สำหรับครู มาแก้ไขจากนั้นนำมาทดลองโดยการจัดอบรมกลุ่มตัวอย่างการศึกษาครั้งนี้ ตัวแปรต้นคือการพัฒนาหลักสูตรการอบรมคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การสร้างสื่อวีดิทัศน์ด้วย iPad2 สำหรับครู และตัวแปรตามที่ศึกษาในขั้นตอนการพัฒนาการพัฒนารูปแบบการอบรม คือ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีความเห็นต่อหลักสูตรการอบรม จากนั้นผู้วิจัยนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไป

ทดลองใช้โดยการจัดการอบรม และตัวแปรตามที่ศึกษาในขั้นตอนการการจัดการอบรม คือ ผลการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการอบรม ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม และคุณภาพของหลักสูตรที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หลักสูตรอบรม หมายถึง หลักสูตรที่ใช้ในการอบรมการสร้างสื่อวีดิทัศน์ ด้วย iPad2 สำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยพัฒนาหลักสูตรตามขั้นตอนของ ADDIE MODEL ประกอบด้วย งานนำเสนอคู่มือการอบรมด้วยสื่อแบบทดสอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรม
2. คอมพิวเตอร์แท็บเล็ต หมายถึง iPad2 ของบริษัทแอปเปิล ที่มีระบบการปฏิบัติการ IOS คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลชนิดหนึ่งที่มีขนาดเล็กกว่าคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก พกพาง่าย น้ำหนักเบา มีคีย์บอร์ดในตัว หน้าจอเป็นระบบสัมผัส ปรับหมุนจอได้อัตโนมัติ แบตเตอรี่ใช้งานได้นานกว่าคอมพิวเตอร์พกพาทั่วไป
3. สื่อวีดิทัศน์ หมายถึง สื่อที่ถูกสร้างขึ้นแล้วบันทึกไว้ในรูปแบบของไฟล์วิดีโอ ในลักษณะของเนื้อหาจะนำเสนอด้วยข้อความภาพนิ่งภาพเคลื่อนไหวเสียงบรรยายและวีดิทัศน์
4. คุณภาพของหลักสูตรอบรม หมายถึง ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อหลักสูตรการอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยใช้แบบประเมินรูปแบบการอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นแบบประเมินมาตราส่วน 5 ระดับ
5. ผลการอบรม หมายถึง ความรู้ของผู้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับเนื้อหาสาระการพัฒนาหลักสูตรตามรูปแบบการอบรมที่พัฒนาขึ้นตามจุดประสงค์ของการอบรม โดยเทียบกับคะแนนก่อนการอบรมและคะแนนหลังการอบรมจากการประเมินด้วยแบบวัดผลการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
6. ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อหลักสูตรอบรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น
7. คุณภาพ หมายถึง สื่อวีดิทัศน์ผู้อบรมได้พัฒนาขึ้นตามหลักสูตรอบรม เรื่องการสร้างสื่อวีดิทัศน์ด้วย iPad2 ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเฉลี่ยจากการประเมินด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นมาตราส่วน 5 ระดับ

ประโยชน์การศึกษา

1. ครูได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์แท็บเล็ต (Tablet)
2. มีหลักสูตรการอบรมเรื่อง การสร้างสื่อวีดิทัศน์ด้วย iPad2 ที่พัฒนาขึ้น
3. เป็นแนวทางในการพัฒนาการอบรมหลักสูตรการสร้างสื่อจากคอมพิวเตอร์

แท็บเล็ตต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY